

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

TOP-5.3.1-16-NG1-2018-00011 PROJEKT ÖSSZEFOGLALÓ

A projekt címe: Identitás erősítés a Börzsöny és Cserhát lankái között

A kedvezményezett neve: Jobb Jövő Kulturális és Szabadidő Egyesület

A projekt azonosítószáma: TOP-5.3.1-16-NG1-2018-00011

A szerződött támogatás összege: 100 000 000,- Forint

A támogatás mértéke: 100 %

A projekt megvalósítás időtartama: 2019. december 1- 2023. március 31.

A PROJEKT ÁTFOGÓ CÉLJA, TARTALMA

A Börzsöny és a Cserhát által körülzárt terület jellegzetes nógrádi táj. Völgyek közt megbújó kis falvaival nagyrészt zárt természeti egységet jelent. Az elmúlt évszázadokban ez a falvak/községek, illetve plébánia közösségek társadalmilag zárt világát is jelentette, ami magyarázatul szolgál arra, hogy nagyon kis földrajzi távolságok ellenére is a helyi szokások, hagyományok, vagy a népviselet egyedi jellegzetességeket mutatnak. Ez a szelíd dombsági táj már nem agglomeráció, hanem a fővároshoz legközelebb eső önálló arculatú természeti és történeti-néprajzi egység. E patakokkal átszőtt, lombos erdővel borított táj apró falvaihoz gyakran várromok, kúriák és kastélyok tartoznak. Jó néhány középkori eredetű templommal, néhol annak romjaival is találkozunk. A falvak templomai jellemzően magaslati helyen, közel az éghez épült.

Területünk népe a palóc népcsoporthoz tartozik, és sok vonásában különbözik a Szécsény - Pásztó - Zagyva vonaltól keletre élő, a történelem során kevésbé bolygatott palóc néptömbtől. A Börzsöny-Cserhát vidékét erősen sújtották a török hódoltság pusztításai. Élő példája ennek Drégely vára. A 17. századtól, de főképpen a 18. sz. folyamán a túlélő magyar lakosság mellé szlovákok telepedtek, illetve a szomszédos védettebb megyékből, és Nógrád északi vidékeiről magyarok is. A vegyes lakosságú falvakban az evangélikus vallású szlovákok és a katolikus magyarok hosszú együttélése során szoros kapcsolat alakult ki. Megtanulták egymás nyelvét, házasság révén utóbb rokonságok jöttek létre.

A jobbágyfelszabadítást követően az itteni parasztság gazdálkodása elmaradt az országos átalakulás ütemétől. A történeti, társadalmi körülmények sajátos volta (a szűkös birtokviszonyok, nagyobb város nélküli térség, az ipar késői kibontakozása stb.) korlátozta az itt élők lehetőségeit, s szerepet játszott abban, hogy a vidék parasztságának életmódja, kultúrája lassabban változott, és számos régies vonást örökített át az utóbbi évtizedekre. Ezen a tájon még a 20. század közepén is nagyrészt önellátásra berendezkedve, földművelésből, állattartásból éltek. Az elzártság, az elszigetelt életforma emberöltőkön át megőrizte a hagyományos életmódot, az archaikus szokásokat. A természetbe ágyazott életmóddal összefüggésben a községek vallásos élete is közösség, kultúra és identitás meghatározó jelentőségű részben még napjainkban is. Magyarországon e településeken járnak

legnagyobb arányban templomba, és tartják meg az egyházi év ünnepeit. Palócnak lenni korábban maradinak, oktondinak számított, de évtizedek óta szívesen vállalják ilyen mivoltukat, mert már a közösségi-etnikai karakter megtartó erejű kifejezése lett. A hagyományok éltetése és a közösségi lét serkentése a falusi élet fennmaradásához ma már nélkülözhetetlen.

Érsekvadkert, Patak, Ipolyvece egymással szomszédos települések és szokásaik, hagyományos közösségi kultúrájuk is összekapcsolja őket. Az érsekvadkerti Gönc Fesztivál az egyik legnépszerűbb és országos hírnévnek örvendő helyi hagyományokat felelevenítő rendezvény.

Bánk, Romhány, Rétság és Legénd, ahol ma is erősen képviselik a szlovák hagyományokat, viselik a szlovák evangélikus népviseletet. Éves rendszerességgel szervezik ünnepeiket, fesztiváljaikat és érkezési szokásaikban is őrzik elődeik hagyományát.

Drégelypalánk az elmúlt időszakban kiemelkedő turisztikai célponttá vált köszönhetően a várnak és a Szondi Kiállítótér és Turisztikai Központnak.

Mind a magyar népi hagyományokat erőteljesen ápoló, aktív közösségi élettel bíró települések. A térségbeli és lokális hagyományok felélesztése, újra erősítése révén táplálhatja polgárai nemzeti és helyi identitását, erősítheti a fiatalság hazaszeretétét és ragaszkodását szülőföldjéhez.

A projekteben részt vevő települések:

Bánk Község Önkormányzata
Diósjenő Község Önkormányzata
Drégelypalánk Község Önkormányzata
Érsekvadkert Község Önkormányzata
Ipolyvece Község Önkormányzata
Legénd Község Önkormányzata
Patak Község Önkormányzata
Rétság Város Önkormányzata
Romhány Község Önkormányzata
Tereske Község Önkormányzata

A projekt az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósult meg.

További információ kérhető:

Jobb Jövő Kulturális és Szabadidő Egyesület
Info Pont: 2660 Balassagyarmat, Civitas Fortissima tér 2.
Telefon: +36 (20) 382 3260
E-mail: jobbjoovo18@gmail.com